

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ ЗАСОБАМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ В УМОВАХ ЗДО

*Автор: практичний психолог
ЗДО №81 “Бірюсинка”*

Дубровіна Яніна Максимівна

*Рецензент: кандидат психологічних наук,
доцент, завідувач кафедри дошкільної освіти*

«ЗОШПО» ЗОР

Байєр Ольга Миколаївна

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ

- Сьогодні в Україні порушення зору посідає перше місце (10%) серед інших захворювань
- В останні роки особливо гостро постає потреба у підготовці дітей з порушеннями зору до самотійного життя
- Пріоритет завжди віддавався форсуванню інтелектуального розвитку дитини та ігнорувалось ставлення до її внутрішнього світу
- Наслідки такого підходу виявляються сьогодні у збільшенні кількості дошкільників, які потребують психологічної і психотерапевтичної підтримки, тому що зазнають проблем адаптаційного характеру до навколишнього середовища
- Емоційна сфера дітей з порушеннями зору є найменш вивченою в тифлопсихології і тифлопедагогіці, тому представляє великий дослідницький інтерес

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНА БАЗА ДОСВІДУ

- Компенсаторні процеси, адекватне, спеціально організоване виховання і навчання дітей з порушеннями зору здатні мінімізувати негативний вплив на особистість дитини та її емоційну сферу [5].
- Сучасними дослідниками розглядаються різні аспекти соціального становлення осіб з особливими потребами: соціалізація особистості (Капська А. І., Безпалько О. В.); соціальне становлення особистості (Абульханова-Славська К. А., Нікуліна Г. В.); самовизначення (Зверєва І. В.); тифлопедагогічні аспекти розвитку особистості, здатної до інтеграції в суспільстві (Литвак О. Г., Гудоніс В. П., Синьова Є. П.)

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНА БАЗА ДОСВІДУ

- За свідченням *Литвака А.Г.* однією з причин недостатнього вивчення емоційної сфери дітей з порушеннями зору є недооцінка значущості емоційних переживань у розвитку їх особистості [6].
- Тифлопсихологи наголошують, що основна причина виникнення аномалій розвитку емоцій і почуттів полягає в неадекватному вихованні і ставленні до дитини з порушенням зору

МЕТА ДОСВІДУ

Створити та реалізувати модель психолого-педагогічного супроводу соціально-емоційного розвитку дошкільників з порушеннями зору в умовах ЗДО

АДРЕСНІСТЬ ДОСВІДУ

Досвід рекомендовано використовувати

- практичним психологам
- педагогам (вихователям, вчителям-дефектологам) дошкільних закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами
- для дошкільних закладів загального типу
- для інклюзивних груп і класів
- вчителям початкової ланки освіти спеціальних та загальноосвітніх шкіл
- соціальним педагогам
- керівникам гуртків

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

- Недоліки самоконтролю та ускладнення при формуванні основ рефлексивної поведінки
- Емоції та відчуття формують поведінку дитини, впливають на поставлені нею життєві цілі
- Порушення зору впливають на емоційні стани людини
- Іноді розвиваються негативні риси характеру: невпевненість, пасивність, схильність до самоізоляції; в інших випадках – підвищена збудливість, дратівливість, що переходить в агресивність
- Сформовані позитивні емоції покращують емоційний стан, а негативні – спричиняють появу вторинних відхилень, що ускладнює процес адаптації, соціально-особистісних комунікацій і вимагає спеціально спланованої системи корекції ще в дошкільному віці.

**МОДЕЛЬ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ
РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ
ДОШКІЛЬНИКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ**

**ПРАКТИЧНИЙ
ПСИХОЛОГ**

**ЗАПЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО
БЛАГОПОЛУЧЧЯ**

ДІТИ

ПЕДАГОГИ

БАТЬКИ

МОДЕЛЬ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ДОШКІЛЬНИКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

ДІАГНОСТИКА: ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОГО ТА ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

-особливості
емоційного
розвитку
-емоційне
благополуччя в
дошкільному
закладі
-емоційне
благополуччя в
сім'ї
-проектування
«індивідуальної
траекторії»
розвитку

- психологічний
клімат в
колективі
-рівень
компетентності
щодо соціально-
емоційного
розвитку
дошкільників
-стиль взаємодії
педагогів з
дітьми
-зміст просвіти
батьків

-стиль
взаємовідносин
в сім'ї
-уявлення
батьків щодо
значимості
емоційного
розвитку
дитини
-стан
емоційного
комфорту
дитини в родині

МОДЕЛЬ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ДОШКІЛЬНИКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

ПРОФІЛАКТИКА, КОРЕКЦІЯ ТА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ

**-психологічні
корекційно-
розвиткові
заняття
-проведення
педагогами
психологічних
ігор
-інтегровані
корекційні заняття
спільно з
педагогами**

**-медіасемінари
-практико-
орієнтовані
семінари
-тренінги
-практикуми
-консультації
-воркшопи
-відеоперегляди**

**-консультації
-тренінги
-«Школа
турботливих
батьків»
-відеосемінари
-«Сторінка
психолога» на
сайті ЗДО**

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА КОРЕКЦІЯ ВТОРИННИХ ВІДХИЛЕНЬ ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДИТИНИ

- Організація спеціальних корекційних занять тифлопедагога
- Використання вихователем корекційно-розвиткових вправ в процесі освітніх занять за різними освітніми лініями
- Проведення психологом корекційних занять та ігор на подолання страху і невпевненості, формування інтересу і мотивації, виховання сміливості та впевненості в своїх силах [13, с.194].
- З метою підтримки у дітей зацікавленості, створення мотивації такі заняття проводяться тільки в ігровій формі.

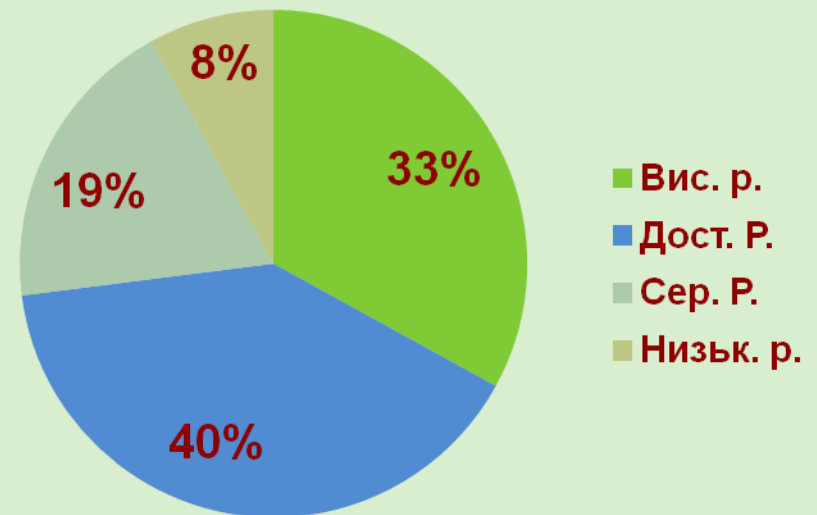
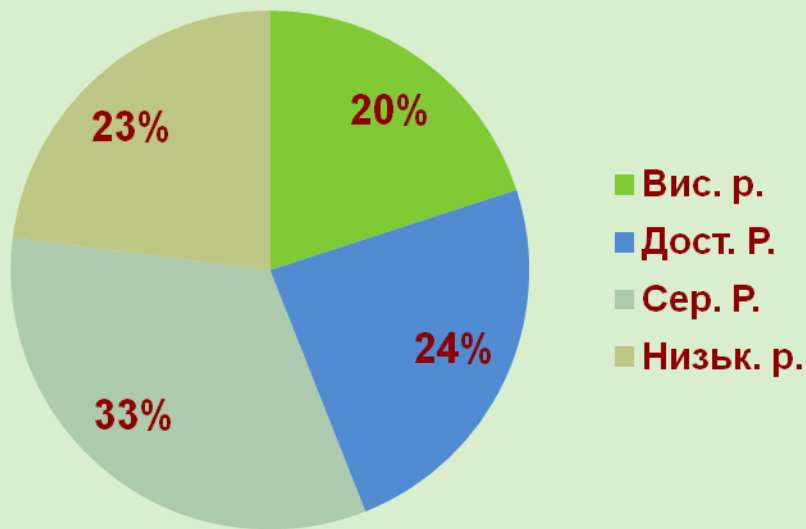

МЕТОДОЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

РЕЗУЛЬТАТИ ДІАГНОСТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ:

КОНСТАТУВАЛЬНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

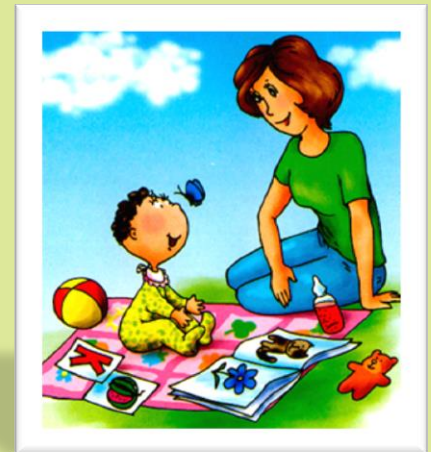
КОНТРОЛЬНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

ВИСНОВОК

Реалізація психолого-педагогічного супроводу корекційно-віновлювальної роботи, співпраця психолога, тифлопедагога і вихователя сприяє:

- оптимізації розвитку соціально-емоційні сфери
- формуванню у дошкільників ціннісних уявлень і понять
- збагаченню емоційного досвіду.

ДОДАТКИ

- *Анкети для педагогів і батьків*
- *Діагностичний інструментарій для визначення емоційно-особистісної сфери дошкільників*
- *Ігри на розвиток соціально-емоційної особистісної сфери дошкільників*
- *Практичні рекомендації для батьків*
- *Практичні рекомендації для педагогів*
- *Опис психолого-педагогічного супроводу педагогів: інтерактивні форми співпраці*
- *Опис психолого-педагогічного супроводу сім'ї: «Школа турботливих батьків»*

ПЕРСПЕКТИВА ПОДАЛЬШОЇ РОБОТИ

Створення парціальної програми

**«Цікаві здоровинки
для кожної дитинки»**

*(для молодшого, середнього
та старшого дошкільного віку)*

ЗАНЯТТЯ З ДІТЬМИ

ЗАНЯТТЯ З ДІТЬМИ

ЗАНЯТТЯ З ДІТЬМИ

ЗАНЯТТЯ З ДІТЬМИ

ЗАНЯТТЯ З ДІТЬМИ

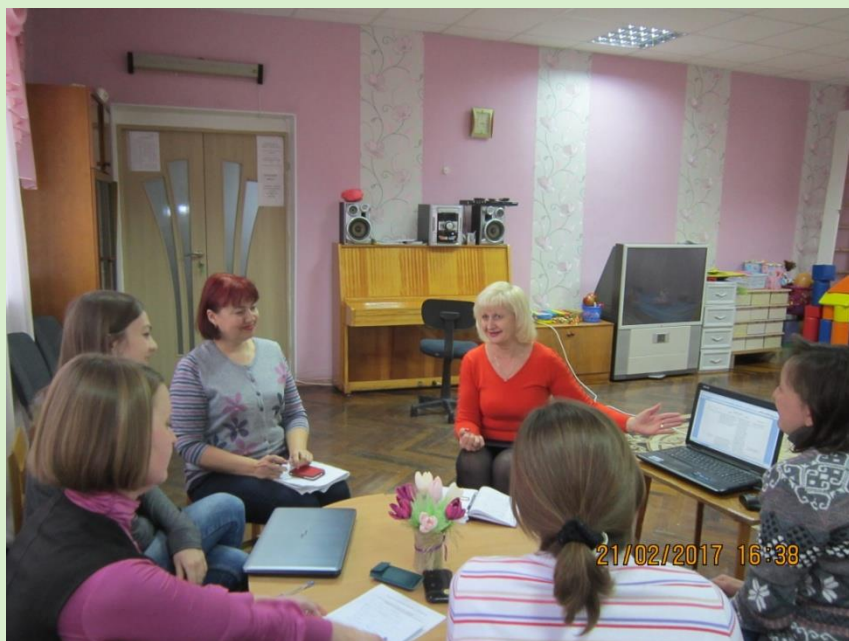
ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПЕДАГОГІВ

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПЕДАГОГІВ

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПЕДАГОГІВ

ВЗАЄМОДІЯ З БАТЬКАМИ

ВЗАЄМОДІЯ З БАТЬКАМИ

ВЗАЄМОДІЯ З БАТЬКАМИ

УСМІХНИСЬ!

ЖИТТЯ ПРЕКРАСНЕ!!!:).